

زمر مه مذاکره در دوحه باتمرکز بر اجرای تعهدات امریکا

۶ میلیارد دلار از دارایی‌های ایران آزاد می‌شود

با قوت گرفتن احتمال برگزاری نشست دوحه، امریکایی‌ها تلاش کردند ادامه نشست‌ها میان طرف ایرانی و امریکایی را بسه گفت‌وگوهای فنی گره بزنند. با این‌حال، معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه که دیروز برای گفت‌وگو درباره مدیریست ایرانی بر تنگه هرمز به عمان سفر کرده بود، این اظهارات و نیز اخبار برخی رسانه‌ها در باره برگزاری گفت‌وگوهای فنی کارگروه‌ها در دوحه را تأیید نکرد. سخنان دیروز رئیس‌جمهور ایران حاکی از این است که مذاکرات آتی برای پیگیری تعهدات مربوط بسه تفاهم ۱۴بندی و مشخصاً به منظور آزادسازی ۶میلیارد دلار از منابع مسدود شده ایران بر گزار خواهد شد.

■ ■ ■

در روزهای گذشته، ادامه روند مذاکرات بر سر تفاهم پایان جنگ میان ایران و امریکا محور توجه رسانه‌ها بود. اول استریت‌ژورنال پرچمدار این خبر خطی است. این روزنامه مدعی لغو مذاکرات این هفته در سوئیس شده بود. ولی روزنامه نیویورک تایمز به نقل از یک مقام بلندپایه امریکایی مدعی شد که مذاکرات فنی با ایران در خصوص چگونگی اجرای تفاهمنامه، کماکان برای روزهای آینده برنامه‌ریزی شده است. این مقام امریکایی با اشاره به تبادل آتش اخیر میان ایران و امریکا مدعی شده بود که هیچ گفت‌وگوئی لغو نشده و ارتباطات همچنان برقرار است. در همین راستا، شبکه المیادین اعلام کرد که نشست ایران و امریکا در سطح فنی که پیش از این قرار بود در سوئیس برگزار شود، به قطر منتقل شده است. به این ترتیب، امریکایی‌ها با اشاره به از سرگیری مذاکرات در سطح عالی و در عین حال اشاره به گفت‌وگوهای فنی، عمل‌نشان دادند که تمایل دارند که مذاکرات فنی نیز آغاز شود. یک‌شنبه شب، اکسپوس نیز به نقل از مقامی امریکایی مدعی شد که ایران و امریکا بر سر توقف حملات متقابل و برگزاری نشست در هفته جاری به توافق رسیدند. بنا به ادعای این مقام امریکایی، ایران و امریکا روز سه‌شنبه در شهر دوحه و برای حل‌وفصل اختلافات مربوط به تنگه هرمز نشست بر گزار می‌کنند.

دیروز با بالا گرفتن گمانه‌زنی‌ها، کاخ سفید ادعا کرد که ایران در خواست برگزاری یک نشست طی هفته جاری او مطرح کرده است و از این رو، استیو ویتکاف و جرد کوشر برای دیدارهای سطح بالا با ایران راهی دوحه می‌شوند.

هم‌زمان به گفته کاخ سفید در حاشیه این مذاکرات سطح بالا، گفت‌وگوهای فنی نیز برگزار خواهد شد. روز دوشنبه، دونالد ترامپ هم در شبکه‌اجتماعی خود مدعی شد که ایران در خواست دیدار داده است؛ این دیدار در دوحه بر گزار می‌شود. دیروز عصر، رویترز نوشت پس از دو شب درگیری در لبه جنگ بین ایران و امریکا در تنگه هرمز، دو کشور از طریق کانال‌های میانجی‌ها به کاهش تنش رسیدند.

پیر المملک

سرویس بین‌الملل، ۶۰۶۰۲۲۰۸۸۵

نمای نزدیک

عمان به ترقیبات ایرانی از هر مز نزدیک‌تر شد

سیدعباس عراقچی در سفر به عراق و دیدار با قاسم العبودی، مشاور امنیت ملی عراق، تجاوز نظامی امریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران را جنگ علیه کل منطقه خواند. عراقچی همچنین در رابطه با تنگه هرمز و مدیریت آن در آینده، تصریح کرد که جمهوری اسلامی ایران با وقوف به مسئولیتی که در این زمینه پذیرفته است و طبق بند ۵ یادداشت تفاهم خاتمه جنگ تحمیلی نیز که به آن صحه گذاشته شده، تدابیر لازم را اتخاذ خواهد کرد و در این رابطه با عمان به عنوان دولت ساحلی همکاری و با سایر کشورهای منطقه گفت‌وگو خواهد کرد. در همین راستا، بدر البوسعیدی، وزیر خارجه عمان دیروز درباره آینده مدیریت تنگه هرمز موضع گیری کرد: «ما از دریافت «عوارض» در تنگه هرمز حمایت نمی‌کنیم اما درباره سازو کارهای مربوط هزینه‌های خدمات دریایی، یعنی ناوبری، موارد اضطراری و مقابله با آلودگی با مدل‌هایی شبیه تنگه مالاکا و سنگاپور بحث خواهیم کرد.» البوسعیدی همچنین در مورد درخواست فرانسه و انگلیس برای تأمین امنیت تنگه هرمز و پاکسازی مین‌ها گفت: «مسئولیت این موضوع طبق یادداشت تفاهم برعهده ایران است.»

گرفته شد تا چهار کارگروه خاتمه تحریم‌ها، هسته‌ای، بازسازی و توسعه اقتصادی و نظارت و اجرایشکیل شود.» شواهد حاکی از این است که گفت‌وگوها درباره چگونگی آزاد کردن بول‌های بلوکه شده است. منابع بین‌المللی از جمله رویترز، آسوشیتدپرس و تاس، سخنان مسعود شکیان مبنی بر اینکه از توافق برای آزادسازی ۶ میلیارد دلار از دارایی‌های بلوکه‌شده ایران در قطر استفاده می‌شود را منعکس و اعلام کردند که پیگیری‌های لازم برای بازگرداندن بخش باقی‌مانده نیز در حال انجام است. مبلغ کل توافق شامل آزادسازی ۶ میلیارد دلار از مجموع ۱۲ میلیارد دلار دارایی‌های

دیروز با بالا گرفتن گمانه‌زنی‌ها، کاخ سفید ادعا کرد

که ایران در خواست برگزاری یک نشست طی هفته

جاری او مطرح کرده است و از این رو، استیو ویتکاف و

جرد کوشر برای دیدارهای سطح بالا با ایران راهی

دوحه می‌شوند.

هم‌زمان به گفته کاخ سفید در حاشیه این مذاکرات سطح بالا، گفت‌وگوهای فنی نیز برگزار خواهد شد. روز دوشنبه، دونالد ترامپ هم در شبکه‌اجتماعی خود مدعی شد که ایران در خواست دیدار داده است؛ این دیدار در دوحه بر گزار می‌شود. دیروز عصر، رویترز نوشت پس از دو شب درگیری در لبه جنگ بین ایران و امریکا در تنگه هرمز، دو کشور از طریق کانال‌های میانجی‌ها به کاهش تنش رسیدند.

دیروز با بالا گرفتن گمانه‌زنی‌ها، کاخ سفید ادعا کرد

که ایران در خواست برگزاری یک نشست طی هفته

جاری او مطرح کرده است و از این رو، استیو ویتکاف و

جرد کوشر برای دیدارهای سطح بالا با ایران راهی

دوحه می‌شوند.

هم‌زمان به گفته کاخ سفید در حاشیه این مذاکرات سطح بالا، گفت‌وگوهای فنی نیز برگزار خواهد شد. روز دوشنبه، دونالد ترامپ هم در شبکه‌اجتماعی خود مدعی شد که ایران در خواست دیدار داده است؛ این دیدار در دوحه بر گزار می‌شود. دیروز عصر، رویترز نوشت پس از دو شب درگیری در لبه جنگ بین ایران و امریکا در تنگه هرمز، دو کشور از طریق کانال‌های میانجی‌ها به کاهش تنش رسیدند.

دیروز با بالا گرفتن گمانه‌زنی‌ها، کاخ سفید ادعا کرد

که ایران در خواست برگزاری یک نشست طی هفته

جاری او مطرح کرده است و از این رو، استیو ویتکاف و

جرد کوشر برای دیدارهای سطح بالا با ایران راهی

دوحه می‌شوند.

هم‌زمان به گفته کاخ سفید در حاشیه این مذاکرات سطح بالا، گفت‌وگوهای فنی نیز برگزار خواهد شد. روز دوشنبه، دونالد ترامپ هم در شبکه‌اجتماعی خود مدعی شد که ایران در خواست دیدار داده است؛ این دیدار در دوحه بر گزار می‌شود. دیروز عصر، رویترز نوشت پس از دو شب درگیری در لبه جنگ بین ایران و امریکا در تنگه هرمز، دو کشور از طریق کانال‌های میانجی‌ها به کاهش تنش رسیدند.

دیروز با بالا گرفتن گمانه‌زنی‌ها، کاخ سفید ادعا کرد

که ایران در خواست برگزاری یک نشست طی هفته

جاری او مطرح کرده است و از این رو، استیو ویتکاف و

جرد کوشر برای دیدارهای سطح بالا با ایران راهی

دوحه می‌شوند.

هم‌زمان به گفته کاخ سفید در حاشیه این مذاکرات سطح بالا، گفت‌وگوهای فنی نیز برگزار خواهد شد. روز دوشنبه، دونالد ترامپ هم در شبکه‌اجتماعی خود مدعی شد که ایران در خواست دیدار داده است؛ این دیدار در دوحه بر گزار می‌شود. دیروز عصر، رویترز نوشت پس از دو شب درگیری در لبه جنگ بین ایران و امریکا در تنگه هرمز، دو کشور از طریق کانال‌های میانجی‌ها به کاهش تنش رسیدند.

دیروز با بالا گرفتن گمانه‌زنی‌ها، کاخ سفید ادعا کرد

که ایران در خواست برگزاری یک نشست طی هفته

جاری او مطرح کرده است و از این رو، استیو ویتکاف و

جرد کوشر برای دیدارهای سطح بالا با ایران راهی

دوحه می‌شوند.

هم‌زمان به گفته کاخ سفید در حاشیه این مذاکرات سطح بالا، گفت‌وگوهای فنی نیز برگزار خواهد شد. روز دوشنبه، دونالد ترامپ هم در شبکه‌اجتماعی خود مدعی شد که ایران در خواست دیدار داده است؛ این دیدار در دوحه بر گزار می‌شود. دیروز عصر، رویترز نوشت پس از دو شب درگیری در لبه جنگ بین ایران و امریکا در تنگه هرمز، دو کشور از طریق کانال‌های میانجی‌ها به کاهش تنش رسیدند.

۱۵ جوان

شماره ۲۶۴ | روزنامه جوان |

زمر مه مذاکره در دوحه باتمرکز بر اجرای تعهدات امریکا

۶ میلیارد دلار از دارایی‌های ایران آزاد می‌شود

بلوکه‌شده ایران در قطر است. این اقدام در چارچوب یادداشت تفاهم ۱۴ ماده‌ای امضا شده بین ایران و امریکا انجام می‌شود که راه را برای مذاکرات ۶۰ روزه بعدی هموار می‌کند. البته تاکنون، مقامات امریکایی و دولت قطر به عنوان میانجی، رسماً تأیید نکرده‌اند که هیچ‌یک از دارایی‌های مسدودشده ایران آزاد شده است؛ ضمن اینکه با وجود اعلام کلی توافق، هنوز جزئیات دقیقی درباره زمان و شیوه آزادسازی و انتقال این وجوه منتشر نشده است.

■ **طرح مارشال ایرانی!**

جان کری، وزیر خارجه دوران اوپاما که در شکل‌گیری توافق برجام نقش کلیدی داشت، با انتقاد شدید از یادداشت تفاهم اخیر، آن را با برجام مقایسه کرد و به طور خاص، موارد اقتصادی را هدف نقد قرار داد و گفت: «دنیا در حال خواندن سسر خود است تا بفهمد جنگ ابا ایران-آ غیر از افزایش قیمت‌ها و تسلیح بی‌سابقه تنگه هرمز، به چه چیزی دست یافته است.» وی مشخصاً با اشاره به صندوق سرمایه‌گذاری ۳۰۰میلیارد دلاری که امریکایی‌ها در تفاهم وعده آن را داده‌اند، هم گفت: «چیزی است که او اترامپ ا درباره استفاده از آن برای بازسازی ایران صحبت می‌کند. ظاهراً مقررات است یک طرح مارشال برای ایران اجرا کنیم، به جای اینکه برای بسیاری از کشورهای دیگری که به آن نیاز دارند، چنین کنیم. بولی که در توافق بود، حدود ۱/۷۸ میلیارد دلار بود. اما چیزی که او درباره آن صحبت می‌کند، دادن ۳۰۰میلیارد دلار به ایرانی‌هاست.» کری در ادامه دفاع از دستاور دولت اوپاما گفت: «بولی که ما به آنها دادیم، پول خودشان بود، نه پول ما. این پول مربوط به قرارداد بیلدات تسلیحات در دهه ۱۹۷۰ بود، زمانی که شاه هنوز در قدرت بود.»

کری در ادامه به سیاست‌های مغرب دولت امریکا در قالب برجام اذعان کرد و گفت: «ما یک را کتور پلوتونیوم را نابود کردیم که آنها حدود دو هفته با راه‌اندازی آن فاصله داشتند. ما کانادریا (هسته) آن سلاح را با سیمان پر کردیم، دیگر هرگز نمی‌توان از آن استفاده کرد. ما محدودیت‌های ابدی بر اورانیوم داشتیم، ۱۳۰ بار از سیمانی را در ایران مستقر کردیم که هر روز بررسی می‌کردند و هر زمان که می‌خواستند بازرسی انجام می‌دادند.»

وزیر خارجه اسبق امریکا ادامه داد: «توافق، اساساً توافقی است مبنی بر اینکه تنگه هرمز بازگشایی خواهد شد. دولت ترامپ در تلاش است تا خود را از چاله‌ای که خودشان کنده‌اند، بیرون بکشد. ما دقیقاً نمی‌دانیم که این یادداشت تفاهم یک نیم صفحه‌ای چه می‌گوید. توافقی که ما به آن دست یافتیم، قبل از اینکه پاره شود، کار می‌کرد.. قبل اقدام ا خروج ترامپ از برجام ما را در مسیری قابل پیش بینی و اجتناب‌ناپذیر هشت ساله قرار داد که در آن ایران فعالیت هسته‌ای خود را تسریع کرد و جنگ اجتناب‌ناپذیر شد.»

دیروز با بالا گرفتن گمانه‌زنی‌ها، کاخ سفید ادعا کرد

که ایران در خواست برگزاری یک نشست طی هفته

جاری او مطرح کرده است و از این رو، استیو ویتکاف و

جرد کوشر برای دیدارهای سطح بالا با ایران راهی

دوحه می‌شوند.

هم‌زمان به گفته کاخ سفید در حاشیه این مذاکرات سطح بالا، گفت‌وگوهای فنی نیز برگزار خواهد شد. روز دوشنبه، دونالد ترامپ هم در شبکه‌اجتماعی خود مدعی شد که ایران در خواست دیدار داده است؛ این دیدار در دوحه بر گزار می‌شود. دیروز عصر، رویترز نوشت پس از دو شب درگیری در لبه جنگ بین ایران و امریکا در تنگه هرمز، دو کشور از طریق کانال‌های میانجی‌ها به کاهش تنش رسیدند.

دیروز با بالا گرفتن گمانه‌زنی‌ها، کاخ سفید ادعا کرد

که ایران در خواست برگزاری یک نشست طی هفته

جاری او مطرح کرده است و از این رو، استیو ویتکاف و

جرد کوشر برای دیدارهای سطح بالا با ایران راهی

دوحه می‌شوند.

هم‌زمان به گفته کاخ سفید در حاشیه این مذاکرات سطح بالا، گفت‌وگوهای فنی نیز برگزار خواهد شد. روز دوشنبه، دونالد ترامپ هم در شبکه‌اجتماعی خود مدعی شد که ایران در خواست دیدار داده است؛ این دیدار در دوحه بر گزار می‌شود. دیروز عصر، رویترز نوشت پس از دو شب درگیری در لبه جنگ بین ایران و امریکا در تنگه هرمز، دو کشور از طریق کانال‌های میانجی‌ها به کاهش تنش رسیدند.

دیروز با بالا گرفتن گمانه‌زنی‌ها، کاخ سفید ادعا کرد

که ایران در خواست برگزاری یک نشست طی هفته

جاری او مطرح کرده است و از این رو، استیو ویتکاف و

جرد کوشر برای دیدارهای سطح بالا با ایران راهی

دوحه می‌شوند.

هم‌زمان به گفته کاخ سفید در حاشیه این مذاکرات سطح بالا، گفت‌وگوهای فنی نیز برگزار خواهد شد. روز دوشنبه، دونالد ترامپ هم در شبکه‌اجتماعی خود مدعی شد که ایران در خواست دیدار داده است؛ این دیدار در دوحه بر گزار می‌شود. دیروز عصر، رویترز نوشت پس از دو شب درگیری در لبه جنگ بین ایران و امریکا در تنگه هرمز، دو کشور از طریق کانال‌های میانجی‌ها به کاهش تنش رسیدند.

دیروز با بالا گرفتن گمانه‌زنی‌ها، کاخ سفید ادعا کرد

که ایران در خواست برگزاری یک نشست طی هفته

جاری او مطرح کرده است و از این رو، استیو ویتکاف و

جرد کوشر برای دیدارهای سطح بالا با ایران راهی

دوحه می‌شوند.

هم‌زمان به گفته کاخ سفید در حاشیه این مذاکرات سطح بالا، گفت‌وگوهای فنی نیز برگزار خواهد شد. روز دوشنبه، دونالد ترامپ هم در شبکه‌اجتماعی خود مدعی شد که ایران در خواست دیدار داده است؛ این دیدار در دوحه بر گزار می‌شود. دیروز عصر، رویترز نوشت پس از دو شب درگیری در لبه جنگ بین ایران و امریکا در تنگه هرمز، دو کشور از طریق کانال‌های میانجی‌ها به کاهش تنش رسیدند.

دیروز با بالا گرفتن گمانه‌زنی‌ها، کاخ سفید ادعا کرد

که ایران در خواست برگزاری یک نشست طی هفته

جاری او مطرح کرده است و از این رو، استیو ویتکاف و

جرد کوشر برای دیدارهای سطح بالا با ایران راهی

دوحه می‌شوند.

نگاره

احسان شیخون

انرژی به مثابه سلاح راهبردی

جنگ اخیر میان ایران و ایالات متحده، صرف‌نظر از ابعاد نظامی آن، حامل یک پیام راهبردی مهم برای نظام بین‌الملل بود. اینکه معادلات بازدارندگی در خاورمیانه دیگر صرفاً در میدان نبرد تعیین نمی‌شود، بلکه بیش از هر زمان دیگری به اقتصاد جهانی و امنیت انرژی گره خورده است. تجربه هفته‌های گذشته نشان داد که حتی افزایش احتمال اختلال در امنیت تنگه هرمز و جریان انتقال نفت، برای ایجاد شوک و بازارهای جهانی کافی است. در واقع، آنچه بازارها را دچار نوسان می‌کند، تنها کاهش واقعی عرضه نفت نیست، بلکه افزایش نااطمینانی نسبت به آینده جریان انرژی است. همین ویژگی موجب شده است که ابزار انرژی به یکی از مؤثرترین اهرم‌های ژئوپلیتیکی در رقابت میان قدرت‌ها تبدیل شود.

تحولات اخیر نشان داد که ایران به تدریج در حال انتقال منطق بازدارندگی خود از حوزه نظامی به حوزه اقتصادی است. اگر در گذشته پاسخ متقابل نظامی مهم‌ترین ابزار افزایش هزینه بره برای طرف مقابل محسوب می‌شد، اکنون فشار بر بازار جهانی انرژی می‌تواند هزینه‌هایی به‌مراتب گسترده‌تر و عمیق‌تر ایجاد کند. دلیل این مسئله آن است که اقتصاد جهانی به‌شدت به ثبات بازار انرژی وابسته است و هرگونه اختلال یا حتی افزایش احتمال اختلال در یکی از مهم‌ترین گلوگاه‌های انتقال نفت جهان، آثار آن را از بازار نفت تا بازارهای مالی، زنجیره‌های تأمین، حمل‌ونقل دریایی، بیمه و تجارت جهانی گسترش می‌دهد.

اهمیت این تحول زمانی بیشتر آشکار می‌شود که بدانیم در اقتصاد جهانی امروز، «ریسک» خود به اندازه «ویواید» ارزش اقتصادی دارد. حتی اگر صادرات نفت به طور کامل متوقف نشود، افزایش احتمال بحران موجب افزایش حق بیمه کشتی‌ها، رشد هزینه حمل‌ونقل، احتیاط سرمایه‌گذاران و افزایش قیمت قراردادهای آتی انرژی می‌شود. در نتیجه، بازارها بیش از وقوع بحران واقعی واکنش نشان می‌دهند و همین واکنش‌ها هزینه‌های اقتصادی قابل‌توجهی بر اقتصادهای بزرگ تحمیل می‌کند. بنابراین، ارزش ژئوپلیتیکی تنگه هرمز تنها در حجم نفت عبوری از آن نیست، بلکه در توانایی آن برای تولید نااطمینانی در اقتصاد جهانی نهفته است.

یکی از مهم‌ترین تغییرات محیط راهبردی قرن بیست‌ویکم، جابه‌جایی مرکز ثقل قدرت از میدان‌های نظامی به شبکه‌های اقتصادی و زیرساخت‌های حیاتی جهانی است. اگر در گذشته کنترل سرزمین، شاخص اصلی قدرت بود، امروز، مسرور کنترل گلوگاه‌های تجارت، انرژی، زنجیره‌های تأمین و مسیرهای دریایی اهمیت بیشتری یافته است. تنگه هرمز نمونه بارز چنین گلوگاهی است؛ مسیری که اختلال در آن می‌تواند هم‌زمان بر بازار نفت، تجارت کالا، قیمت انرژی، هزینه تولید و رشد اقتصادی در نقاط مختلف جهان اثر بگذارد.

در این میان، اقتصاد امریکا نیز از این تحولات مصون نیست. اگر چه ایالات متحده طی سال‌های گذشته با توسعه تولید نفت و گاز شیل و وابستگی مستقیم خود به واردات نفت خاورمیانه را کاهش داده است، اما همچنان بخشی از اقتصاد جهانی محسوب می‌شود و قیمت نفت را در بازار جهانی تعیین می‌کند، نه در داخل مرزهای خود. افزایش قیمت انرژی مستقیماً به افزایش هزینه حمل‌ونقل، رشد تورم، فشار بر مصرف‌کنندگان، افزایش نرخ بهره و کاهش رشد اقتصادی منجر می‌شود. علاوه بر این، افزایش قیمت سوخت همواره یکی از حساس‌ترین موضوعات سیاسی در امریکا بوده و می‌تواند بر فضای داخلی، رضایت عمومی و تصمیمات سیاستمداران اثر گذار باشد.

فشار بر بازار انرژی صرفاً بازار نفت را متأثر نمی‌کند، بلکه به سایر بازارها نیز سرایت می‌کند. افزایش ریسک ژئوپلیتیکی معمولاً موجب خروج سرمایه از بازارهای پرریسک، افزایش تقاضا برای دارایی‌های امن، نوسان شاخص‌های بورس، تغییر نرخ ارز و بازیگری بانک‌های مرکزی در سیاست‌های پولی می‌شود. به همین دلیل، یک بحران انرژی می‌تواند به بحران مالی و تقوایی در مقیاس جهانی تبدیل شود.

از منظر راهبردی، به نظر می‌رسد ایران به این جمع‌بندی رسیده که افزایش هزینه‌های اقتصادی برای رقیب، در بسیاری از موارد اثربخش‌تر از افزایش هزینه‌های نظامی است. در شرایطی که اقتصاد جهانی با تورم، هزینه‌های سنگین، شکنندگی زنجیره‌های تأمین و رقابت قدرت‌های بزرگ مواجه است، هرگونه شوک جدید در بازار انرژی می‌تواند آثار مضاعفی بر اقتصادهای بزرگ بر جای بگذارد. در چنین محیطی، انرژی دیگر صرفاً یک کالای اقتصادی نیست، بلکه به ابزاری برای اعمال فشار ژئوپلیتیکی تبدیل شده است. البته ارزش اصلی این اهرم نه در توقف کامل صادرات نفت، بلکه در ایجاد سطحی از نااطمینانی است که محاسبات اقتصادی و راهبردی رقبایا تغییر دهد.

به بیان دیگر، هدف اصلی، مختل کردن کامل بازار نیست، بلکه افزایش هزینه تصمیم‌گیری برای طرف مقابل است. در مجموع، تجربه بحران اخیر نشان می‌دهد که رقابت میان ایران و امریکا بیش از گذشته وارد عرصه اقتصاد سیاسی انرژی شده است. اگر در گذشته بازدارندگی عمدتاً با موشک، نیروی نظامی و موازنه سخت تعریف می‌شد، امروز

امنیت انرژی، ثبات بازارهای جهانی و هزینه‌های اقتصادی نیز به بخشی از معادله بازدارندگی تبدیل شده‌اند. از این‌منظر، مهم‌ترین درس تحولات اخیر آن است که در جهان به‌شدت درهم‌نیده امروز، فشار بر گلوگاه‌های حیاتی اقتصاد جهانی می‌تواند اثری عمیق‌تر و پایدارتر از بسیاری از رویارویی‌های مستقیم نظامی داشته باشد و همین موضوع، انرژی را به یکی از مهم‌ترین ابزارهای قدرت ژئوپلیتیکی در قرن بیست‌ویکم تبدیل کرده است.

اخبار کوتاه

■ **حملات هوایی پاکستان به بخش‌هایی از افغانستان**

منابع پاکستانی از حملات هوایی این کشور به بخش‌هایی از خاک افغانستان خبر دادند.

به گزارش مهر، منابع پاکستانی اعلام کردند که این کشور دیروز، بخش‌هایی از خاک افغانستان را هدف حملات هوایی قرار داده است. این حملات در واکنش به حمله روز گذشته به یک پاسگاه نیروهای نرجز در شهر کراچی انجام شد. است اطلاعات موجود حاکی از این است که هدف در استان‌های کتر، پکتیا و پکتیکا در افغانستان هدف قرار گرفته است. در پی این حملات هوایی، بیش از ۳۰ نفر جان خود را در دست داده و بیش از ۱۰۰ نفر دیگر زخمی شده‌اند.

■ **تأکید نخست‌وزیر عراق بر ادامه مبارزه با فساد**

نخست‌وزیر عراق با اعلام اینکه قدرت متحصراً در دست دولت خواهد بود، تصریح کرد که هیچ فرد فاسدی مصون نخواهد بود. به گزارش خبرگزاری رسمی عراق (واع)، «علی فالح الزیدی»، بامداد دوشنبه تأکید کرد که مرحله نخست مبارزه با فساد آغاز شده و دولت با جدیت روند بازپس‌گیری اموال عمومی و اادامه خواهد داد. وی تأکید کرد که در برخورد با افراد فاسد هیچ‌گونه مماشات یا اغماضی وجود نخواهد داشت. نخست‌وزیر اعلام کرد دستگاه‌های نظارتی برای دریافت و بررسی هر گونه نشانه مربوط به فساد با قصور در عملکرد وزارت‌خانه‌ها خبر داد.

■ **سوریه تجاوزات رژیم صهیونیستی را محکوم کرد**

وزارت امور خارجه سوریه با محکوم کردن حملات اخیر رژیم صهیونیستی به جنوب این کشور، از سازمان ملل خواست برای توقف نقض توافق نامه جناسازی نیروها و پایان دادن به تجاوزات اسرائیل اقدام کند.

به گزارش روسیا الیوم، وزارت امور خارجه سوریه در بیانیه‌ای حملات اخیر رژیم صهیونیستی به استان‌های قنیطره و درعا را به شدت محکوم کرد و آن را نقض آشکار حاکمیت و تمامیت ارضی این کشور دانست.